

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

II Posiedzenie

WOJEWÓDZKIEJ RADY ds. RODZINY

Polityka prorodzinna Rozwiązania i dobre praktyki

Gdańsk 6 czerwca 2016

Ocena kształtowania i wdrażania polityki rodzinnej w Polsce

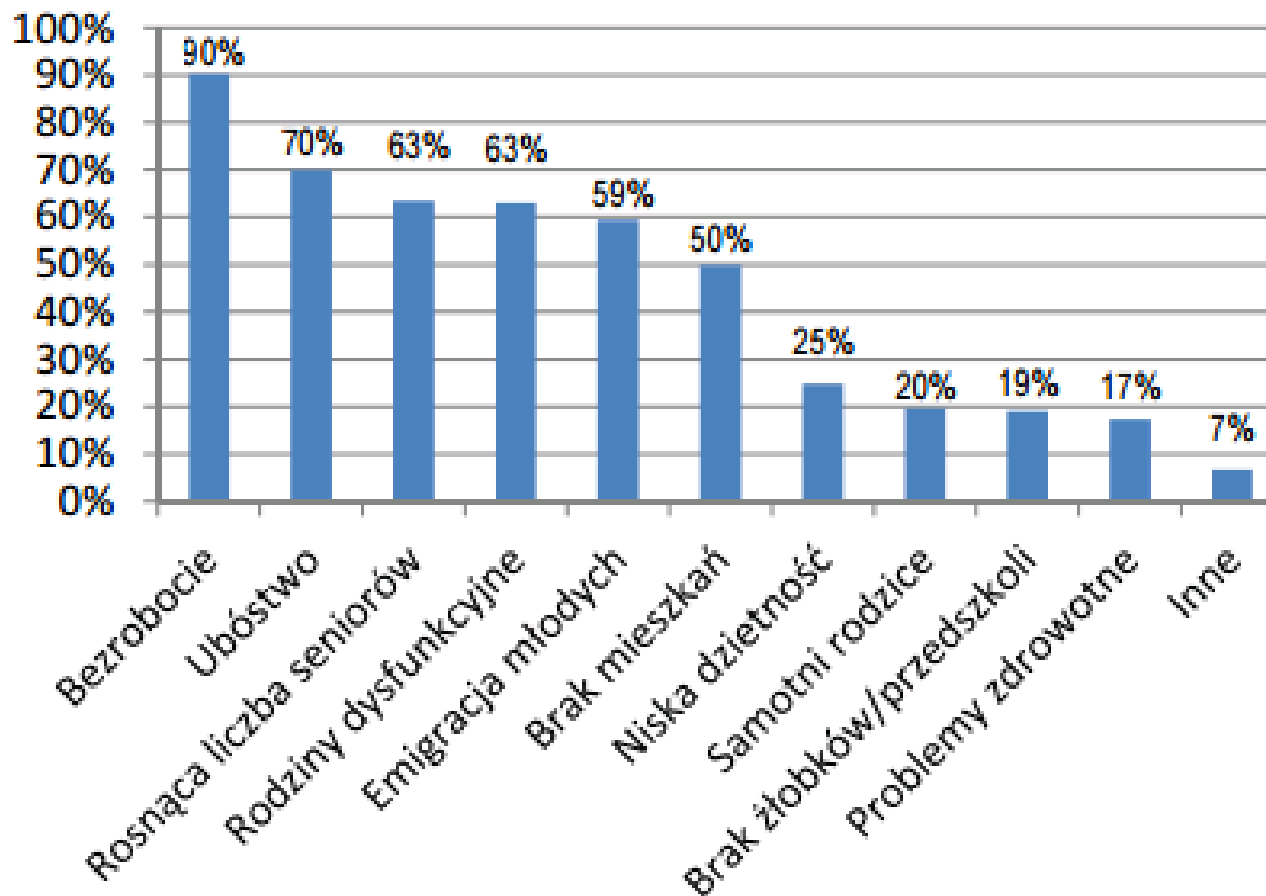
PERSPEKTYWA GMINNA I WOJEWÓDZKA

na podstawie raportu NIK z czerwca 2015

Polityka prorodzinna Rozwiązania i dobre praktyki

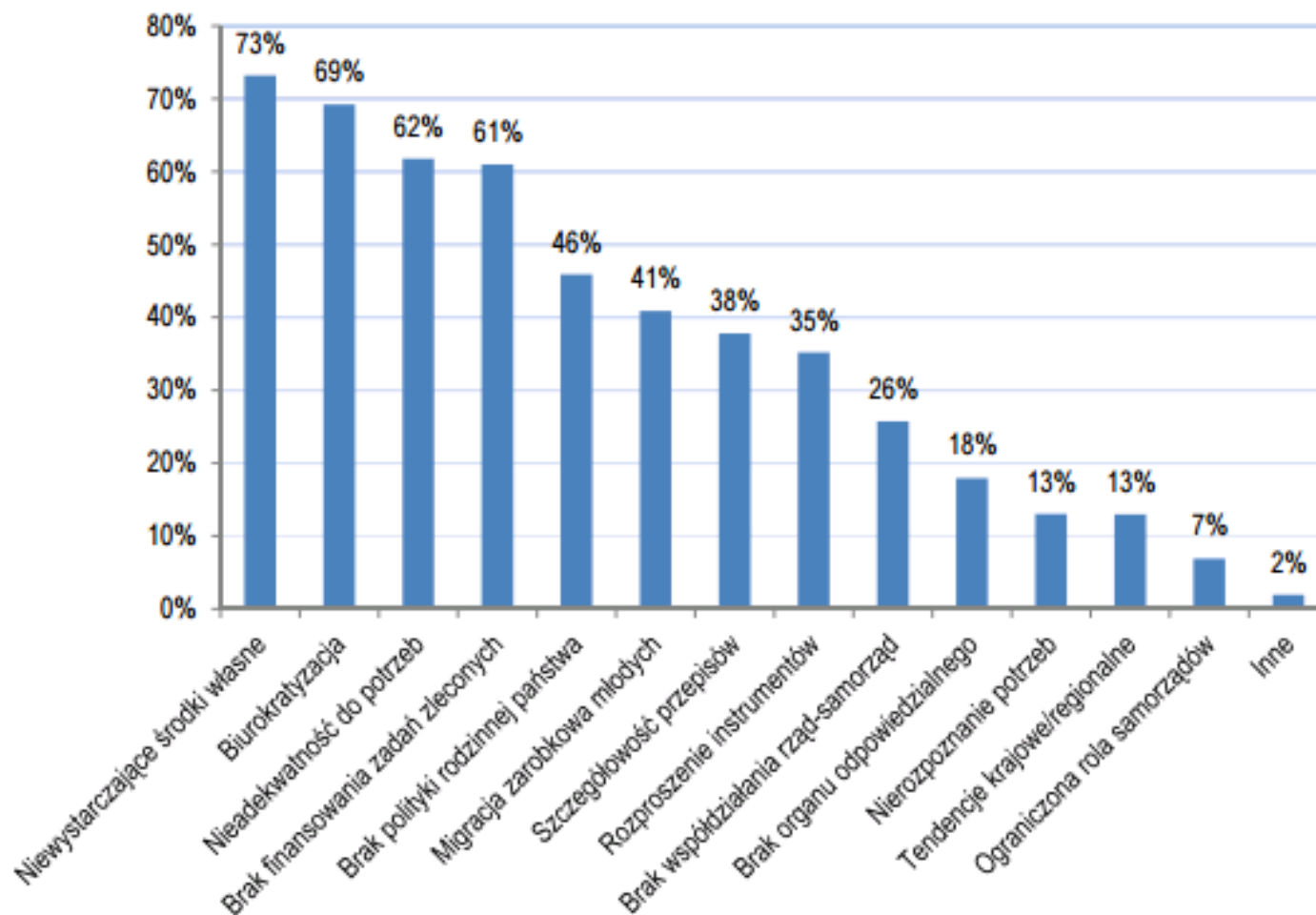
Najistotniejsze problemy w obszarze polityki rodzinnej

Polityka prorodzinna Rozwiązania i dobre praktyki

Najważniejsze ryzyka w kształtowaniu polityki rodzinnej na szczeblu lokalnym

Do głównych zadań, na których należałoby koncentrować politykę rodzinną na terenie gminy, należą przede wszystkim:

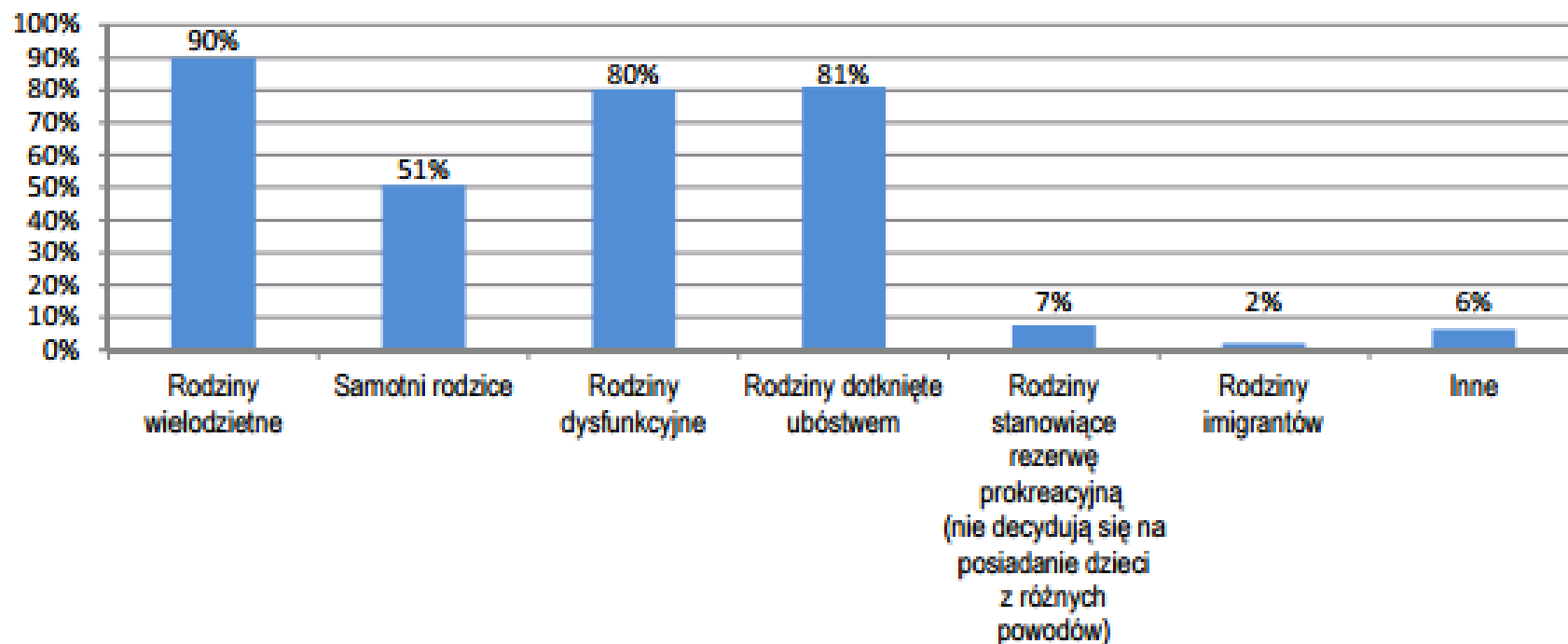
- zapewnienie bezpieczeństwa ekonomicznego rodzin (stała praca, odpowiedni dochód, warunki mieszkaniowe) (84%),
- pomoc rodzinom w trudnej sytuacji materialnej (80%),
- wspieranie rodzin dysfunkcyjnych (67%),
- inwestycje w kapitał ludzki (rozwój dzieci/młodzieży/edukacja, kształcenie, młodzi na rynku pracy) (65%).
- aktywizacja społeczna seniorów oraz opieka nad osobami starszymi (47%),
- stwarzanie warunków umożliwiających godzenie pracy zawodowej z opieką nad dziećmi (42%),
- profilaktyka i ochrona zdrowia szczególnie dzieci i młodzieży, kobiet w ciąży oraz seniorów (40%),
- wzmacnianie samowystarczalności rodzin (umacnianie tradycyjnego modelu rodziny wielopokoleniowej) (39%),

Polityka prorodzinna

Rozwiązania i dobre praktyki

Rodziny do których powinna być kierowana pomoc

Źródło: Opracowanie własne NIK

Polityka prorodzinna Rozwiązania i dobre praktyki

Marszałkowie i Wojewodowie wskazywali, że skuteczność instrumentów – zarówno już funkcjonujących, jak i planowanych do wdrożenia – w dużej mierze zależy od czasu ich oddziaływania, a w jeszcze większej od ustawowych gwarancji ich stabilności w czasie i sposobach stosowania.

Instrumenty najbardziej skuteczne i efektywne z punktu widzenia procesu zakładania rodzin i zwiększania dzietności :

- korzystne dla rodzin rozwiązania podatkowe (ulgi, w tym kwota wolna od podatku), a także obniżenie podatku VAT na artykuły dziecięce,
- pomoc państwa w uzyskaniu samodzielnego mieszkania, – rozwój i zwiększenie dostępu do usług związanych z opieką nad małymi dziećmi (żłobki, kluby dziecięce, dzienni opiekunowie, przedszkola),
- wydłużone płatne urlopy rodzicielskie,
- instrumenty finansowe wspierania rodzin, szczególnie w przypadku rodzin o niskich dochodach,
- zwiększenie dostępności do korzystania z usług różnych instytucji niezbędnych do wszechstronnego rozwoju dziecka, w tym zdrowotnych (programy zdrowotne i profilaktyczne) i innych, takich jak np. Karta Dużej Rodziny,
- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, w tym w szczególności poprzez wprowadzenie darmowego podręcznika,
- regulacje z zakresu rynku pracy na rzecz wzrostu płac, w szczególności płacy minimalnej oraz ograniczenie stosowania tzw. umów śmieciowych.

Ponadto przedstawiciele samorządów i władz lokalnych wskazywali m.in., że regulacje w zakresie polityki prorodzinnej powinny być zdecentralizowane, czyli umożliwiające elastyczne stosowanie rozwiązań w odniesieniu do występujących uwarunkowań lokalnych

Wybrane rozwiązania „Unijne”

Wielka Brytania

Na podstawie :Wybrane zagadnienia polityki prorodzinnej w niektórych państwach Unii Europejskiej **(KS)**

Polityka prorodzinna Rozwiązania i dobre praktyki

Rząd Wielkiej Brytanii wprowadził obowiązek uwzględniania perspektywy rodzinnej przy tworzeniu polityk rządowych, przy pomocy tzw. testu rodzinnego.

Przeprowadzenie testu ma umożliwić wprowadzenie perspektywy rodzinnej do procesu tworzenia polityk, poprzez zapewnienie oceny ich potencjalnego oddziaływania na rodzinę na każdym etapie tworzenia polityki oraz jej udokumentowanie.

Test koncentruje się na elementach ważnych z punktu widzenia silnych i stabilnych związków rodzinnych i zawiera pięć pytań:

1. Jak polityka będzie oddziaływała na tworzenie rodzin?
2. Jak polityka będzie oddziaływała na rodziny w momentach kluczowych zmian w ich funkcjonowaniu, jak wchodzenie w rodzicielstwo, zawieranie małżeństwa, przyjmowanie wychowanka w ramach pieczy zastępczej lub adopcja, śmierć członka rodziny, utrata pracy, nowe obowiązki związane z opieką nad członkiem rodziny lub przewlekłym pogorszeniem stanu zdrowia?
3. Jak polityka będzie oddziaływała na zdolność pełnego wywiązywania się wszystkich członków rodziny z ich ról w życiu rodzinnym, w tym związanych z rodzicielstwem lub innymi obowiązkami w zakresie opieki?
4. Jak polityka będzie oddziaływała na rodziny przed, w trakcie i po separacji/rozwodzie?
5. Jak polityka będzie oddziaływała na rodziny najbardziej zagrożone pogorszeniem jakości związku i rozstaniem?

Dla rzetelnego przeprowadzenia testu zaleca się korzystanie z możliwości przeprowadzania konsultacji z kluczowymi interesariuszami, w tym bezpośrednio z rodzinami.

Urlopy macierzyński, wychowawczy i ojcowski:

- **urlop macierzyński** przysługuje kobietom, które do 15. tygodnia przed urodzeniem dziecka przepracowały u jednego pracodawcy co najmniej 26 tygodni oraz zarabiały nie mniej niż odpowiednik 125 euro tygodniowo. Urlop macierzyński trwa 52 tygodnie, z czego płatnych jest 39 tygodni.
- **Kobietom**, które nie spełniają kryteriów (zbyt krótki staż pracy, zbyt niskie zarobki), przysługuje wypłacany ze środków publicznych zasiłek macierzyński (Maternity Allowance, MA). Wysokość MA to ok. 145 euro tygodniowo.
- **Kobiety**, które nie spełniają w/w wymogów, otrzymują (po złożeniu odpowiedniego wniosku) zasiłek chorobowy, tzw. Incapacity Benefit. Jest on wypłacany maksymalnie 6 tygodni przed urodzeniem i 14 dni po urodzeniu dziecka.
- **Ojcu dziecka** przysługuje dwutygodniowy urlop rodzicielski (Statutory Paternity Leave), płatny w wysokości 150 euro tygodniowo. Warunki otrzymania tego urlopu są podobne jak przypadku urlopu macierzyńskiego (staż pracy min. 26 tygodni, zarobki min. 125 euro tygodniowo).
- **każdy z rodziców** ma prawo do wykorzystania w ciągu 5 lat od urodzenia dziecka 13 tygodni bezpłatnego urlopu (nie więcej niż 4 tygodnie w ciągu roku).

Polityka prorodzinna

Rozwiązania i dobre praktyki

Świadczenia na rzecz rodziny

- Podstawowym **świadczeniem na dzieci** w Wielkiej Brytanii jest zasiłek na dziecko (Child benefit). Jest to nieopodatkowana kwota płacona rodzicom w związku z wychowywaniem przez nich dzieci. Wysokość świadczenia jest co roku rewaloryzowana. Obecnie wynosi ok. 80 funtów tygodniowo na pierwsze dziecko oraz 16 euro tygodniowo na każde kolejne dziecko.
- Dodatkowo rodziny, których dochód nie przekracza 50 tys. euro rocznie mogą skorzystać z pomocy państwa otrzymując tzw. child tax credit. Jest to tzw. **dodatek dla rodziców**, którego kwota zależy od dochodu rodziny, a jego maksymalna wysokość to ok. 670 euro na rodzinę + ok. 2100 euro na każde dziecko rocznie.
- Istnieje także system pomocy dla osób pracujących osiągających niskie dochody, powierzających opiekę nad dzieckiem (dziećmi) zarejestrowanej opiekunce. Jest to tzw. **working tax credit**, który pokrywa ok. 70% kosztów opieki nad dzieckiem.
- Formą pomocy ze strony państwa jest **bezpłatna opieka lekarska** oraz **bezpłatne lekarstwa** dla matki i dziecka.
- Dla rodzin w trudnej sytuacji materialnej funkcjonuje **dodatek mieszkaniowy** zależny od kryterium dochodowego.

Ulgi podatkowe:

W Wielkiej Brytanii nie ma specjalnych ulg podatkowych dla rodzin wychowujących dzieci. Jako preferencje w systemie podatkowym dla rodzin można natomiast uznać obowiązującą w Wielkiej Brytanii zerową stawkę VAT na artykuły dziecięce.

Żłobki i przedszkola

- W Wielkiej Brytanii system opieki nad dziećmi w wieku poniżej 5 lat jest zdecentralizowany. Opieka przedszkolna nie jest obowiązkowa. Rodzice dzieci w wieku 3-4 lat (od 5. roku życia istnieje obowiązek szkolny) mają możliwość korzystania z organizowanej przez samorządy lokalne bezpłatnej opieki przez 15 godz. tygodniowo (3 godz. dziennie) przez 38 tygodni roku szkolnego.
- Opieka powyżej 3 godz. dziennie jest płatna. Rodziny, których dochód roczny nie przekracza określonego progu mogą otrzymać zwrot części (maksymalnie 80%, ale nie więcej niż 210 euro tygodniowo na jedno dziecko oraz nie więcej niż 360 euro tygodniowo na 2 lub więcej dzieci) kosztów opieki nad dzieckiem – jest to element zasiłku working tax credit.

Niemcy

Na podstawie :Wybrane zagadnienia polityki prorodzinnej w niektórych państwach Unii Europejskiej **(KS)**

Urlopy macierzyński, wychowawczy i ojcowski

- Urlop macierzyński w wymiarze 14 tygodni przysługuje każdej kobiecie zatrudnionej na umowę o pracę, z czego 6 tygodni przysługuje przed, zaś 8 tygodni po urodzeniu dziecka. W przypadku urodzenia bliźniaków urlop macierzyński przysługujący po porodzie ulega wydłużeniu o dodatkowe 4 tygodnie. Urlop jest pełnopłatny. Urlop macierzyński nie przysługuje osobom samo zatrudnionym
- Po zakończeniu urlopu macierzyńskiego rodzicom łącznie przysługuje trwający do trzech lat **urlop rodzicielski** (mogą przebywać na urlopie jednocześnie). Można spędzić z dzieckiem jego pierwsze trzy lata życia lub po dwóch latach tego urlopu – za zgodą pracodawcy – wykorzystać pozostałe 12 miesięcy do ukończenia przez dziecko ósmego roku życia. Podczas dwóch pierwszych lat urlopu rodzicielskiego korzystającemu z niego rodzicowi przysługuje zasiłek rodzicielski. Trzeci rok urlopu rodzicielskiego nie jest płatny
- Na każde dziecko poniżej 12. roku życia przysługuje pracującemu rodzicowi 10 dni płatnego urlopu w roku na opiekę nad chorym dzieckiem; można je kumulować, jednak w ciągu roku nie można wykorzystać więcej niż 25 dni urlopu na każde dziecko.
- Przepisy niemieckie nie przewidują urlopu ojcowskiego

Świadczenia na rzecz rodziny

Federalna ustawa o świadczeniach pieniężnych na dzieci przewiduje trzy zasiłki związane z posiadaniem dzieci:

- zasiłek rodzicielski (Elterngeld),
- zasiłek na dziecko (Kindergeld),
- dodatek na dziecko (Kinderzuschlag) – dla rodzin o niskich dochodach.

Zasiłek rodzicielski jest wypłacany jednemu z rodziców nowonarodzonego dziecka i ma na celu zapewnienie dochodów podczas opieki nad małym dzieckiem. Ustawowa wysokość tego zasiłku wynosi 67% ostatniej płacy netto, pracodawcy uzupełniają często kwotę tego zasiłku do 100% pensji. Przepisy określają minimalną i maksymalną wysokość tego świadczenia – jest to odpowiednio 300 i 1800 euro miesięcznie. Zasiłek ten jest podwyższony w przypadku rodzin wielodzietnych oraz urodzenia podczas jednego porodu większej liczby dzieci – w tym przypadku na każde kolejne dziecko dostaje się dodatkowe 300 euro.

Zasiłek na dziecko przysługuje na każde dziecko do 18. roku życia niezależnie od dochodów rodzinie. Może być wypłacany do 21. roku życia dziecka w przypadku, gdy nie podjęło ono pracy, lub do wieku 25 lat, gdy studiuje lub uczy się zawodu. Wysokość zasiłku wynosi 184 euro miesięcznie na pierwsze i drugie dziecko, 190 euro na trzecie i po 215 euro miesięcznie na czwarte i każde kolejne dziecko.

W celu zapobieżenia spadkowi poziomu życia, rodzinom o najniższych dochodach przysługuje **dodatek na dziecko** w wysokości 140 euro miesięcznie. Ma on, wraz z zasiłkiem na dziecko, pokrywać przeciętne potrzeby dzieci, pomóc w ich wychowaniu i zapobiegać występowaniu ubóstwa wśród dzieci

Ulgi podatkowe

Rodzicowi każdego dziecka w wieku do lat 18 przysługuje ulga podatkowa w kwocie 2184 euro rocznie, w przypadku łącznego rozliczania się małżonków jest to 4368 euro na dziecko.

Dodatkowo rodzicom przysługuje ulga z tytułu zapewnienia opieki nad dzieckiem w kwocie odpowiednio 1320 dla jednego rodzica lub 2640 euro w przypadku rodziców składających wspólną deklarację podatkową.

Tak więc podstawowa ulga podatkowa dla rodziny z jednym dzieckiem wynosi 7008 euro ($4368+2640=7008$). Przysługuje ona rodzicom do ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

Odliczeniu podlegają również wydatki na:

- edukację dzieci powyżej 18. roku życia – w wysokości 924 euro;
- opiekę nad dzieckiem (czesne w przedszkolu lub prywatnej szkole) w wieku do 14 lat, w wysokości 2/3 faktycznie poniesionych kosztów, do kwoty 4000 euro rocznie na każde dziecko;
- dla rodziców samotnie wychowujących dzieci na opiekę nad dzieckiem do ukończenia przez nie 18. roku życia – w wysokości 1308 euro rocznie.

Czechy

Na podstawie :Wybrane zagadnienia polityki prorodzinnej w niektórych państwach Unii Europejskiej **(KS)**

Urlopy macierzyński, wychowawczy i ojcowski

- **Urlop macierzyński** trwa 28 tygodni po urodzeniu jednego dziecka lub 37 tygodni w przypadku ciąży mnogiej. Kobieta otrzymuje w tym czasie zasiłek macierzyński w wysokości 60% jej ostatniej pensji, nie więcej niż 13 290 CZK (5125 zł).
- Płatny **urlop wychowawczy** może trwać do ukończenia przez dziecko 4. roku życia (jest to najdłuższy na świecie płatny urlop wychowawczy). W związku z tym ponad 70% czeskich matek pozostaje w domu opiekując się dzieckiem po ukończeniu przez nie drugiego roku życia. Większość z tych matek mimo długiej przerwy powraca do pracy, a ilość kobiet pozostających na stałe w domu jest niewielka. Ochrona miejsca pracy osoby przebywającej na urlopie wychowawczym trwa 3 lata.

Urlop wychowawczy przysługuje obydwójgu rodzicom. Może on zostać przerwany w dowolnym momencie, by opiekę nad dzieckiem przejęło drugie z rodziców. Wymiana taka może mieć miejsce kilka razy. Chronione są w tym czasie miejsca pracy obydwójga rodziców.

Rodzice dziecka mogą także wykorzystać swoje urlopy wychowawcze jednocześnie (ojciec – również w trakcie urlopu macierzyńskiego matki dziecka), wtedy jednak zasiłek wychowawczy (i ewentualnie inne świadczenia na dziecko) należy się tylko jednemu z rodziców.

Świadczenia na rzecz rodziny

- **Zapomoga z tytułu urodzenia dziecka** Zapomoga ta przysługuje na dziecko urodzone w rodzinie, w której całkowity dochód nie przekracza aktualnej wartości minimum socjalnego pomnożonej przez współczynnik 2,4. Rodziny, w których urodziło się lub zostało adoptowane (przed ukończeniem przez nie pierwszego roku życia) dziecko, otrzymują jednorazową zapomogę w wysokości 17 500 CZK (2866 zł). W przypadku urodzenia większej liczby dzieci wysokość zasiłku wzrasta do 19 500 CZK (3193 zł).
- **Wyrównanie finansowe** przysługuje kobietom w ciąży, niedługo po urodzeniu dziecka lub w trakcie karmienia noworodka piersią, które utraciły część zarobków w związku z przesunięciem do łżejszej (gorzej płatnej) pracy w okresie od 6. tygodnia przed porodem do 9. miesiąca po porodzie.
- **Zasiłek macierzyński** przysługuje kobietom, które przepracowały przed porodem 270 dni, opłacając w tym czasie składki na ubezpieczenie chorobowe. Zasiłek ten jest wypłacany przez 28 tygodni (najdłużej w Europie). Wysokość zasiłku wynosi od 35% do 76% ostatniej pensji brutto, nie więcej niż 21 350 CZK (ok. 3500 zł).
- **Zasiłek wychowawczy** Od 2010 r. rodzic, który decyduje się na pozostanie z dzieckiem na urlopie wychowawczym przez 2 lata, otrzymuje w tym czasie zasiłek wychowawczy w maksymalnej wysokości 11 400 CZK (1867 zł), jeśli przez 3 lata – do 7600 CZK (1245 zł), a jeśli 4 lata – do 3800 CZK (622 zł) miesięcznie. Kwota zasiłku zależy od dostatnich zarobków rodzica (wybiera się wyższe spośród zarobków obojga rodziców).

Polityka prorodzinna Rozwiązania i dobre praktyki

- **Zasiłek na dziecko** Zasiłek ten przysługuje na dzieci żyjące w rodzinach, których całkowity dochód nie przekracza 2,4-krotności minimum socjalnego. Wysokość zasiłku zależy od wieku dziecka: do 5. roku życia jest to 500 CZK (82 zł) miesięcznie, między 6. a 15. rokiem życia – 610 CZK (100 zł) miesięcznie, a między 16. a 26. rokiem życia – 700 CZK (115 zł) miesięcznie.
- **Zasiłek mieszkaniowy** Jest formą pomocy państwa przeznaczoną m.in. dla rodzin o niskich dochodach na pokrycie części kosztów mieszkaniowych. Świadczenie to wypłacane jest niezależnie od typu zajmowanego lokalu – mieszkania kwaterunkowego, spółdzielczego, własnościowego lub własnego domu. Zasiłek ten należy się rodzinom, którym 30% (w Pradze – 35%) dochodu nie wystarcza na pokrycie kosztów związanych z mieszkaniem. Wysokość zasiłku zależy od dochodów rodziny i kosztów mieszkaniowych.
- **Dni wolne na opiekę nad dzieckiem** Rodzic ma prawo do 10 dni wolnych w roku na opiekę nad dzieckiem w wieku do lat 10 (np. gdy dziecko zachoruje, gdy szkoła jest zamknięta i trzeba zapewnić mu opiekę, gdy trzeba iść z dzieckiem na badanie lub szczepienie). Za takie dni rodzicowi nie należy się wynagrodzenie, lecz zasiłek chorobowy (60% dziennej podstawy wyliczenia). Osoba samotnie wychowująca dziecko ma prawo do 16 dni zwolnienia na dziecko w roku

Francja

Na podstawie :Wybrane zagadnienia polityki prorodzinnej w niektórych państwach Unii Europejskiej **(KS)**

Polityka prorodzinna Rozwiązania i dobre praktyki

Kraj	Urlop macierzyński	Urlop wychowawczy	Urlop ojcowski	Świadczenia rodzinne	Dodatki do zasiłku	Zwolnienia podatkowe
Francja	<p>Matka 16 tygodni – wymiar podstawowy, 26 tygodni – urodzenie 3. dziecka i następnych, 34 tygodnie – urodzenie bliźniąt, 48 – poród wieloraki. Ponadto przysługują dodatkowo 2 tygodnie przed urodzeniem dziecka, gdy ciąża jest zagrożona.</p> <p>Ojciec 11 dni – wymiar podstawowy, 18 dni – poród wieloraki. Przysługuje w okresie 4 m-cy po urodzeniu się dziecka.</p>	<p>Urlop rodzicielski (wychowawczy) – przysługuje rodzicom do czasu ukończenia przez dziecko 3 roku życia, może być wykorzystany w całości lub w częściach. Przysługuje on jednak dopiero na drugie dziecko i kolejne dzieci.</p>		<p>Zasiłek macierzyński wynosi 100% zarobków netto, przy czym istnieje górna (71,80 euro dziennie) i dolna granica (8,39 euro dziennie) zasiłku. Zasiłek w czasie urlopu wychowawczego – do 758,95 euro co m-c, – 403,56 euro w przypadku zatrudnienia w wymiarze nie większym niż 1/2 etatu, – 305,17 euro – jeżeli wymiar czasu pracy wynosi od 50-80% pełnego czasu pracy. Urodzenie 3 dziecka – możliwość wyboru wyższego zasiłku pobieranego przez krótszy okres (12 miesięcy), bez możliwości pracy w niepełnym wymiarze czasu. Możliwość zmiany zasiłku rodzicielskiego (Allocation de Présence Parentale - APP). Może on mieć charakter „rachunku kredytowego” pozwalającego na wykorzystanie w ciągu kolejnych 3 lat 310 dni wolnych od pracy. Każdy tydzień nieobecności w pracy któregoś z rodziców powoduje odliczenie od tego rachunku niepracowanego dnia. Za nieobecności rodzic otrzymuje zasiłek – 38,44 euro, a samotny rodzic 45,65 euro. Do zasiłku przewiduje się dodatek na zwrot kosztów związanych z pobytem dziecka w szpitalu (ciężkie choroby wymagające obecności rodzica przy dziecku) – 100 euro bez względu na okres pobytu. Zasiłek na opiekę nad dzieckiem – na zatrudnianie wykwalifikowanej opieki nad dziećmi do lat 6 lub dzieci starszych (do lat 20) w poważnej chorobie lub niepełnosprawności. Wysokość uzależniona jest od dochodu rodziny i wieku dziecka: zasiłek na dziecko do lat 3 przysługuje w pełnej wysokości, na dziecko w wieku 3-6 lat – 50% zasiłku.</p> <p>Zasiłki rodzinne⁸ 1. Rodziny z dwojgiem dzieci otrzymują 119,13 euro miesięcznie, - z trojgiem – 271,75 euro, - z czworgiem – 424,37 euro, - pięciorgiem – 577,00 euro, - sześciorgiem – 729,63 euro. - a na każde następne dziecko – po 152,63 euro. Dodatkowa wypłata przysługują na dziecko między 11 a 16 rokiem życia – 33,51 euro i w wieku ponad 16 lat – 59,57 euro.</p> <p>2. Ryczałtowy zasiłek - rodziny mający co najmniej troje dzieci – 75,33 euro - troje i więcej dzieci – 155,82 euro (obowiązuje kryterium dochodowe)⁹</p>		<p>Ulga „iloraz rodzinny” - zależy on od wielkości i składu rodziny, od którego oblicza się tzw. części fiskalne (jest to odpowiedni wskaźnik powiązany ze statusem członka rodziny, jego stanem cywilnym, liczbą dzieci). Łączny dochód do opodatkowania rodziny we Francji wynika z podzielenia rzeczywistego dochodu przez odpowiednią liczbę części fiskalnych. Podziału tego dokonuje się w następujący sposób: pierwsza część przypada na osobę samotną, dwie części na małżonków, po pół części na każde z dwojga pierwszych dzieci będących na utrzymaniu i po jednej części na każde następne dziecko. W związku z tym np. dochód małżeństwa z trojgiem dzieci jest dzielony na cztery części. Od tak podzielonej kwoty oblicza się podatek według skali i następnie mnoży przez cztery. Posiadanie dziecka niepełnosprawnego podwyższa kwotę ilorazu o 0,5 części fiskalnej.</p>

Polityka prorodzinna

Rozwiązania i dobre praktyki

Kraj	Urlop macierzyński	Urlop wychowawczy	Urlop ojcowski	Świadczenia rodzinne	Dodatki do zasiłku	Zwolnienia podatkowe
Francja				<p>3. Rozpoczęcie roku szkolnego (dodatek jednorazowy) – 268,01 euro (od 6-18 lat). Uwzględniane jest kryterium dochodowe rodziny – 16 400 euro rocznie i jest podnoszone o 3 800 euro na każde dziecko.</p> <p>4. Zasiłek dla samotnych rodziców - posiadanie co najmniej 1 dziecka lub w okresie ciąży – 561,18 euro plus 187,06 euro na dziecko.</p> <p>5. Zasiłek z tytułu urodzenia dziecka – 855,25 euro</p> <p>6. Zasiłek (Prestation d'Accueil du Jeune Infant - PAJE) – 171,06 euro na m-c dla dziecka do 3 lat.</p> <p>7. Zasiłek edukacyjny dla niepełnosprawnego dziecka (w przypadku 50% i więcej ubytku zdrowia) – 119,72 euro miesięcznie niezależnie od kryterium dochodowego.</p> <p>Istnieje też sześć dodatków do zasiłku rodzinnego w zróżnicowanej wysokości, zależnie od sytuacji rodziny z niepełnosprawnym dzieckiem, a ponadto specjalny dodatek dla osób samotnie wychowujących dziecko niepełnosprawne.</p>		<p>Całkowity dochód rodziny jest dzielony przez odpowiednią liczbę części fiskalnych. Tak otrzymany wynik stanowi dochód do opodatkowania.</p> <p>Ulgi o charakterze przedmiotowym np. możliwość odliczenia od dochodu wydatków związanych z wychowaniem i wykształceniem dziecka (np. opłaty za przedszkole, naukę w szkole).</p> <p>Ulga podatkowa dla osób wykonujących pracę w domu, które sprawują opiekę nad dzieckiem.</p>

Szwecja

Na podstawie :Wybrane zagadnienia polityki prorodzinnej w niektórych państwach Unii Europejskiej **(KS)**

Polityka prorodzinna

Rozwiązania i dobre praktyki

Kraj	Urlop macierzyński	Urlop wychowawczy	Urlop ojcowski	Świadczenia rodzinne	Dodatki do zasiłku	Zwolnienia podatkowe
Szwecja		<p>Urlop macierzyński razem z rodzicielskim (wychowawczy) – 480 dni Urlop może być wykorzystany najwcześniej 60 dni przed planowanym porodem i w całości wykorzystany do ukończenia przez dziecko 8 lat.</p> <p>Ojciec – 10 dni urlopu płatnego w związku z urodzeniem się dziecka Rodzice mogą podzielić się urlopem, 60 dni jest zarezerwowane do wykorzystania przez matkę.</p>		<p>Zasilek w czasie korzystania z urlopu - przez 390 dni, płatne tak jak zwolnienie chorobowe (min. 20 euro/dzień) - pozostałe 90 dni są płatne stosownie do min. kwoty ubezpieczenia.</p> <p>Świadczenia rodzinne 1. Zasilek na dziecko (niezależnie od dochodu rodziny i liczby dzieci, nie podlega opodatkowaniu) - do 16 lat – 116 euro - powyżej 16 lat w szkole średniej i ponad średniej – 116 euro Brak kryterium dochodowego.</p> <p>Świadczenia opiekuńcze Okresowy urlop i zasilek opiekuńczy na opiekę nad chorym dzieckiem do 12 roku życia, max. 120 dni rocznie — 80% wynagrodzenia.</p>	<p>1. Samotne wychowanie dziecka (nie podlega opodatkowaniu, niezależnie od alimentów) – 141 euro</p> <p>2. Wychowanie niepełnosprawnego dziecka - w systemie świadczeń rodzinnych nie istnieje, w systemie świadczeń inwalidzkich – max 880 euro (7,5-krotność zasiłku rodzinnego na dziecko).</p> <p>3. Wychowanie w rodzinie wielodzietnej - na drugie dziecko – 11 euro, - na trzecie dziecko – 39 euro, - na czwarte dziecko – 95 euro, - na piąte i kolejne dziecko – 116 euro.</p> <p>4. Pomoc dla rodzin dysfunkcyjnych Sieroty korzystają ze wszystkich zasiłków rodzinnych - renta sieroca - składa się z części gwarantowanej przez państwo i części ubezpieczeniowej (jeśli rodzic/rodzice opłacali składki ubezpieczeniowe)</p> <p>5. Zasilek w przypadku adopcji dziecka z zagranicy – 4 432 euro (38-krotność zasiłku rodzinnego)</p>	Brak zwolnień podatkowych

Dziękuję za uwagę.

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk, tel. 58 32 68 555, faks 58 32 68 556
www.pomorskie.eu